

CAŁY TYDZIEŃ 25.05. - 29.05.

Kl. VIII.

Lekcja 18(poniedziałek)

Temat: Przejście wiązki światła białego przez pryzmat .

POTRZEBUJECIE: OŁÓWEK, LINIJKĘ, CYRKIEL

Po tej lekcji musicie:

Znać:

- ✓ pojęcie światła białego i jednobarwnego

Umieć:

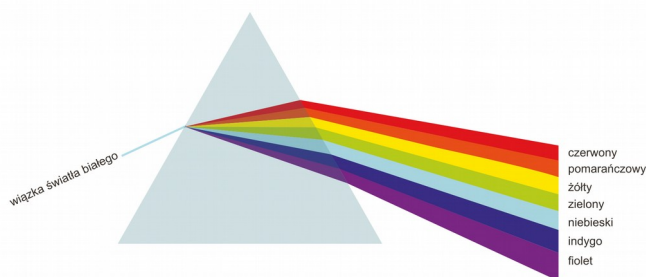
- ✓ wyjaśnić rozszczepienie światła białego w pryzmacie
- ✓ rozpoznać tęczę jako efekt rozszczepienia światła słonecznego
- ✓ wyjaśnić pojęcie światła jednobarwnego (monochromatycznego) i prezentować je za pomocą wskaźnika laserowego
- ✓ wyjaśnić, na czym polega widzenie barwne
- ✓ demonstrować rozszczepienie światła w pryzmacie

Temat znajdziecie w podręczniku od str. 193 do 195

Zobaczcie filmik link: <https://youtu.be/VDclSpinT-E>

Zapisać w zeszytach wykonajcie rysunki:

1. **Pryzmat** – bryła z materiału przezroczystego o co najmniej dwóch ścianach płaskich nachylonych do siebie pod kątem (najczęściej jest to graniastosłup trójkątny)
2. **Przejście światła białego przez pryzmat.**

Obserwacja: Światło białe przechodząc przez pryzmat załamuje się dwukrotnie na wejściu do pryzmatu i wyjściu. Obserwujemy również rozszczepienie światła na barwy składowe. Najmocniej załamuje się barwa fioletowa a najmniej czerwona.

Wniosek: Światło białe to mieszanina barw składowych i po przejściu przez pryzmat ulegają rozszczepieniu. Światło o różnych barwach rozchodzi się w ciałach przezroczystych z różnymi szybkościami, a więc załamuje się pod różnymi kątami. Szereg barw przechodzących w sposób ciągły jedna w drugą nazywamy widmem światła białego.

3. **Światło monochromatyczne (jednobarwne)** to światło o jednej długości fali np. światło czerwone (stosowane w laserach). Jeżeli takie światło skierujemy na pryzmat to załamuje się ono dwukrotnie.

4. Rozszczepienie światła wokół nas – tęcza.

Uwaga!

Zadanie dla chętnych (na ocenę)

Podręcznik str. 196 zad. 2 lub zad. 1 (wybieracie jedno)

Termin wykonania do 02.06.2020r.

Powodzenia!

ŚRODA

Kl. VIII.

Lekcja 19(środa)

Temat: **Soczewki**

W podręczniku materiał znajdziecie na stronach 197- 199

Po tej lekcji musicie;

Znać;

- ✓ bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą i rozpraszającą

Umieć:

- ✓ posługiwać się pojęciem ogniska, ogniskowej i osi optycznej
- ✓ doświadczalnie znaleźć ognisko i mierzyć ogniskową soczewki skupiającej
- ✓ obliczać zdolność skupiającą soczewki ze wzoru $Z = \frac{1}{f}$ i wyraża ją w dioptriach

Zobaczcie filmik ale tylko do czasu 3.30 (wiadomości o rodzajach soczewek) linki:

<https://youtu.be/ODLGnvTGVxg>

oraz

<https://youtu.be/hbbikGz5hmQ>

Zapiszcie w zeszytach zróbcie rysunek:

1. Soczewki to ciała przezroczyste ograniczone z obu stron powierzchniami kulistymi lub z jednej strony kulistą , a z drugiej płaską.

2.Rodzaje soczewek;

SOCZEWKI

Po przeczytaniu rozdziału 12.7 z podręcznika *Świat fizyki* wykonaj polecenia.

1. Uzupełnij wypowiedzi.

Szklane soczewki wypukłe w powietrzu _____ padające na nie światło.

Szklane soczewki w powietrzu _____ rozpraszają padające na nie światło i tworzą wiązkę rozbieżną.

2. Podpisz odpowiednio rysunki.

soczewka

soczewka

soczewka

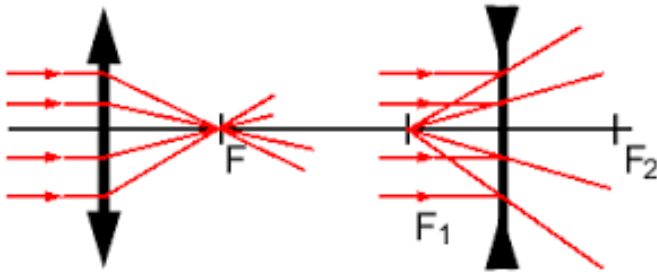
soczewka

3. Narysuj soczewki wklęsło-wypukłą oraz wypukło-wklęsłą i napisz, czym różnią się od siebie.

3. Bieg promieni w soczewkach;

Soczewka skupiająca - wiązka promieni równoległych załamuje się i skupia w jednym punkcie zwanym ogniskiem soczewki (F).

Soczewka rozpraszająca – przedłużenia promieni załamanych przecinają się w jednym punkcie – ognisku pozornym . Wiązka promieni równoległych po przejściu prze tę soczewkę staje się rozbieżna.

4. Wielkości charakteryzujące soczewki:

- ✓ Oś optyczna – prosta poprowadzona przez środki krzywizny soczewki
- ✓ Dwa ogniska (F_1 , F_2) – położone po przeciwnych stronach soczewki punkty (w jednakowych odległościach od jej środka), w których przecinają się po przejściu przez soczewkę promienie lub ich przedłużenia
- ✓ Ogniskowa (f) – odległość każdego ogniska od środka soczewki
- ✓ Zdolność skupiająca soczewki (Z) – wielkość równa odwrotności ogniskowej.

Obliczamy ją ze wzoru: $Z = 1/f$

f – ogniskowa, musi być wyrażona w metrach

Podstawową jednostką zdolności skupiającej jest dioptria (1 D)

$$[Z] = [1/m] = [1\text{ D}]$$

W przypadku soczewek wklęsłych (ogniska pozorne) zdolność skupiająca ma wartość ujemną.

Powodzenia!